

دستورالعمل اجرایی ضوابط استفاده از

فرصت مطالعاتی

مقدمه:

به استناد "آیین نامه ضوابط استفاده از فرصت مطالعاتی خارج از کشور اعضای هیات علمی دانشگاهها و مراکز پژوهشی" (پیوست نامه شماره ۱۱۷۰۶۵ مورخ ۸۲/۵/۳۰ وزارت علوم، تحقیقات و فناوری) و پس از بازنگری "دستورالعمل اجرایی ضوابط استفاده از فرصت مطالعاتی" مصوب جلسه مورخ ۸۲/۸/۴ شورای دانشگاه؛ دستورالعمل حاضر تهیه و در جلسه مورخ ۸۵/۸/۲۱ شورای دانشگاه جهت اجرا به تصویب رسیده است.

۱. اولویت استفاده از فرصت مطالعاتی براساس موارد زیر تعیین خواهد شد.

۱-۱- دارا بودن حداقل ۴ سال سابقه خدمت تا اول مهر سال اعزام برای بار اول و لحاظ حداقل ۵ سال فاصله از پایان فرصت مطالعاتی قبلی برای دفعات بعد ضروری است.

۲-۱- امتیازات مربوط به مدت زمان فعالیت آموزشی، پژوهشی و اجرایی هر داوطلب فرصت مطالعاتی از تاریخ استخدام و یا مراجعت از فرصت مطالعاتی و یا آخرین بورس تحصیلی حداکثر به مدت ۱۰ سال اخیر محاسبه می شود.

۳-۱- مجموع امتیازات آموزشی، پژوهشی و اجرایی هر داوطلب استفاده از فرصت مطالعاتی براساس آئین نامه ارتقاء و بدون رعایت سقف در هر یک از مواد محاسبه می شود. حداکثر امتیاز کسب شده ۹۰ در نظر گرفته شده و امتیازات بقیه داوطلبان نسبت به امتیاز ۹۰ نرمالیزه می شود. مجموع این امتیازات برای هر داوطلب فرصت مطالعاتی باردوم و سوم قبل از مقایسه به ترتیب در ضریب ۰/۹ و ۰/۸ ضرب می شود.

۴-۱- سابقه مازاد بر ۴ سال هر داوطلب برای هر سال کامل ۱ امتیاز منظور می شود. در صورت فزونی سابقه از ۱۰ امتیاز بالاترین امتیاز به ۱۰ نرمالیزه و امتیازات سایرین به همین نسبت کاهش می یابد.

۵-۱- ترتیب اولویت استفاده کنندگان از فرصت مطالعاتی براساس مجموع امتیازات بندهای ۱-۳ و ۱-۴ تعیین می شود.

تبصره ۱: کسب حداقل متوسط امتیاز ۱۵ برای بار اول، ۱۶ برای بار دوم و ۱۶/۵ برای بار سوم از کیفیت تدریس برای متقاضیان فرصت مطالعاتی ضروری می باشد.

تبصره ۲: به منظور بهبود تاثیر امتیاز کیفیت تدریس در امتیاز کمیت تدریس (ماده ۱-۲ آئین نامه ارتقاء) از رابطه زیر استفاده خواهد شد.

۵- امتیاز کیفیت تدریس (درمقیاس ۲۰)

مجموع امتیاز کمیت تدریس × $\frac{\text{مجموع امتیازهای کیفیت و کمیت تدریس}}{\text{مجموع امتیاز کمیت تدریس}}$

تبصره ۳: برای اولین مرتبه استفاده از فرصت مطالعاتی ارائه حداقل یک مقاله نمایه شده در داده پایه ISI غیر مستخرج از رساله دکتری و برای دفعات دوم و سوم استفاده از فرصت مطالعاتی به ترتیب حداقل ۲ مقاله و ۳ مقاله نمایه شده در داده پایه ISI، در طول دوره‌ای که امتیازات مربوطه مطابق بند ۱-۲ محاسبه می‌شود، ضروری است.

تبصره ۴: کسب حداقل ۷ امتیاز برای متقاضیان بار اول فرصت مطالعاتی، ۱۰/۵ امتیاز برای متقاضیان بار دوم و ۱۴ امتیاز برای متقاضیان بار سوم فرصت مطالعاتی مطابق با آئین نامه ارتقاء ضروری است.

۲. مدت فرصت مطالعاتی

مدت قطعی استفاده از فرصت مطالعاتی حداقل ۳ ماه و حداکثر ۹ ماه و ۳ ماه قابل تمدید بدون پرداخت ارز خواهد بود. فرصت مطالعاتی تنها در یک نوبت انجام می‌شود. شروع و پایان فرصت مطالعاتی بایستی به گونه‌ای باشد که حداکثر شامل ۲ نیمسال تحصیلی شود. در مدت فرصت مطالعاتی عضو هیات علمی ارز ماهانه و حقوق مبنای خود را دریافت می‌کند و در سه ماه مازاد بر ۹ ماه، حقوق کامل وی بدون ارز ماهانه پرداخت می‌شود.

۳. تعداد سهمیه و میزان پرداخت هزینه‌های فرصت مطالعاتی

تعداد نفراتی که هر سال می‌توانند از فرصت مطالعاتی استفاده کنند توسط هیات رئیسه و با توجه به بودجه و امکانات هر ساله دانشگاه و میزان پرداخت هزینه‌های ریالی و ارزی توسط هیات امنای دانشگاه تعیین می‌شود. تعداد سهمیه در سه گروه " فنی و مهندسی"، " علوم پایه"، " کشاورزی و منابع طبیعی" متناسب با تعداد اعضای هیات علمی شاغل در هر گروه تعیین خواهد شد. در صورت عدم وجود داوطلبان واجد شرایط در یک گروه سهمیه آن گروه بطور متناسب به سایر گروهها اختصاص می‌یابد. حداکثر تعداد سهمیه هر دانشکده از ۵٪ تعداد اعضاء هیات علمی تمام وقت استادیار به بالای آن دانشکده نباید تجاوز کند.

تبصره ۱: در صورت امکان، علاوه بر سهمیه فوق هر ساله تعدادی سهمیه اضافی فرصت مطالعاتی، از محل بالاسری قراردادهای منعقد شده با خارج دانشگاه، توسط معاونت پژوهش و فناوری دانشگاه تعیین می‌شود. ترتیب اولویت استفاده از سهمیه فوق بر اساس شیوه نامه ای است که متعاقباً به تصویب شورای دانشگاه خواهد رسید.

۴. عضو هیات علمی در حین استفاده از فرصت مطالعاتی و همچنین بلافاصله پس از پایان فرصت مطالعاتی نمی‌تواند از مرخصی استحقاقی و یا بدون حقوق استفاده نماید. عدم مراجعت به موقع غیبت غیر موجه تلفی و طبق قانون با ایشان رفتار خواهد شد.

نحوه محاسبه امتیازات متقاضیان استفاده از فرصت مطالعاتی

مجموع امتیازات آموزشی، پژوهشی و اجرایی هر داوطلب استفاده از فرصت مطالعاتی بر اساس مواد مندرج در آئین نامه ارتقاء و یا موارد ذکر شده در زیر و بدون رعایت سقف در هر یک از مواد محاسبه می شود. متقاضیان باید حداقل ۷۰ درصد امتیازات لازم جهت ارتقاء (جدول ۴-۱) را کسب نمایند. امتیاز مربوط به بندهای ۱-۲، ۳-۲ و ۹-۲ آئین نامه ارتقاء بصورت زیر محاسبه می شود:

اختراع، اکتشاف و ابداع ثبت شده در داخل یا خارج از کشور: به اختراع، اکتشاف و ابداع به شرطی امتیاز تعلق می گیرد که به تأیید مراجع علمی معتبر باشد:

اختراع، اکتشاف و یا ابداع ثبت شده در داخل، دارای تأییدیه علمی از وزارت علوم
 اختراع، اکتشاف و یا ابداع ثبت شده در مراجع معتبر خارج از کشور
 اختراع، اکتشاف و یا ابداع ثبت شده به فروش رفته و یا تجاری سازی شده از طریق دانشگاه
مقالات علمی - پژوهشی: به مقالات به صورت زیر امتیاز تعلق می گیرد.
 به هر مقاله علمی - پژوهشی *ISI مطابق رابطه زیر و تا سقف حداکثر ۱۲ امتیاز، تعلق می گیرد.

$$\text{حداکثر امتیاز هر مقاله} = 4 + 3 \left(\frac{IF}{MIF} \right)$$

(IF ضریب تأثیر مجله و MIF ضریب تأثیر متوسط رشته بر اساس آخرین اطلاعات موجود که توسط معاونت پژوهش و فناوری اعلام می شود.)

مقاله علمی - پژوهشی فارسی تا ۳ امتیاز

مقاله علمی - پژوهشی به زبان انگلیسی، ملی و بین المللی معتبر غیر ISI تا ۴ امتیاز

به مقاله های کوتاه، research notes و technical notes نصف امتیاز مقاله کامل مربوط به آن نوع مقاله ها تعلق می گیرد.

تبصره: فقط به دو مقاله که برای چاپ در نشریات علمی معتبر پذیرفته شده قطعی و دارای گواهی چاپ معتبر باشند امتیاز داده می شود.
طرح های تحقیقاتی مورد قرارداد با خارج از دانشگاه: امتیاز گزارش طرح های تحقیقاتی مورد قرارداد با خارج از دانشگاه براساس ضرایب اعتبار طرح، کیفیت طرح و همکاران طرح به شرح زیر تعیین می شود.

۱- ضرایب طرح

الف: ضریب اعتبار طرح (I): این ضریب براساس اعتبار اسمی طرح به شرح زیر محاسبه می شود:

(بالاسری دانشگاه + هزینه های خرید تجهیزات ماندگار در دانشگاه) ۴ + (مبلغ کل قرارداد) ۰/۵ = اعتبار اسمی طرح

اعتبار اسمی طرح	۲۰ تا ۷۰ میلیون ریال	۱۵۰ میلیون ریال	۲۵۰ میلیون ریال
I	۲	۳	۵

ضریب اعتبار طرح هایی که بالاتر از ۷۰ میلیون ریال است براساس جدول فوق و به صورت خطی محاسبه می شود. مثلاً طرحی که اعتبار اسمی آن ۲۰۰ میلیون ریال باشد، ضریب امتیازش به شرح زیر محاسبه می شود.

$$I = 3 + \frac{200 - 150}{250 - 150} (5 - 3)$$

برای طرح‌های با اعتبار اسمی بالاتر از ۲۵۰ میلیون ریال، طرح به شکل زیر فازبندی شده و هر فاز مانند یک طرح جداگانه با ضریب ۵ در نظر گرفته می‌شود.

- طرح ۵۰۰ میلیون ریالی معادل دو فاز
- طرح ۱۵۰۰ میلیون ریالی معادل سه فاز
- طرح ۴۵۰۰ میلیون ریالی معادل چهار فاز
- طرح ۱۰ میلیارد ریالی معادل پنج فاز و به ازاء هر ۵/۰۰۰/۰۰۰/۰۰۰ ریال به بالا یک فاز اضافه می‌شود.

ضریب اعتبار طرح‌هایی که اعتبارات اسمی آن‌ها بین ارقام فوق باشد به صورت خطی محاسبه می‌شود.

ب: ضریب کیفیت طرح (a): ضریب کیفیت طرح برابر یک است مگر در موارد زیر:

ب-۱: ضریب کیفیت بین صفر تا یک است در صورتی که:

- دانشگاه یا کارفرما عدم رضایت خود را به دلایلی نظیر تأخیر در انجام کار، پایین بودن کیفیت کار و یا عدم انجام مناسب بخشی یا تمام کار اعلام نماید.
- اعتبار طرح درست پیش‌بینی نشده باشد.

تبصره ۵: در مواردی که بین کارفرما و مجری اختلاف وجود داشته باشد، معاونت پژوهشی دانشگاه تصمیم خواهد گرفت.

ب-۲: ضریب رضایتمندی دانشگاه و کارفرما (b) بین ۱ تا ۱/۵ است در صورتی که:

- از طرف کارفرما یا ناظر طرح، نسبت به حسن انجام طرح تقدیر شده باشد.

- طرح دارای ارزش افزوده بوده و ایجاد درآمد برای دانشگاه داشته باشد و یا انتقال دانش فنی صورت گیرد.

ب-۳: ضریب کیفیت گزارش طرح تحقیقاتی (c) به این ضریب براساس آیین‌نامه نحوه تدوین و ارزیابی گزارش علمی بین صفر تا یک امتیاز تعلق می‌گیرد.

ب-۴: ضریب کیفیت طرح تحقیقاتی (d): این ضرایب حسب تشخیص هیأت ممیزه دانشگاه بین صفر تا یک امتیاز می‌باشد.

ج- ضریب همکاران (e): در مواردی که اعضاء هیأت علمی سهم خود را در فعالیتهای پژوهشی مشترک تعیین کرده باشند، امتیاز

فعالیت به نسبت اعلام شده تقسیم می‌شود در غیر اینصورت ضریب همکاران براساس جدول شماره ۱ آیین‌نامه ارتقاء محاسبه می‌شود و صرفاً بر اساس تعداد اعضای هیأت علمی در طرح می‌باشد. به عبارت دیگر دانشجویان و کارشناسان در محاسبه ضریب همکاران در نظر گرفته نمی‌شود.

۲- امتیاز طرح

امتیاز طرح براساس ضرایب فوق به شرح زیر محاسبه می‌شود.

$$= \text{امتیاز طرح} \times I \times a \times b \times c \times d \times e$$

در هر صورت امتیاز هر فاز طرح بین صفر تا ۵ خواهد بود. در صورتی که امتیاز هر فاز طرح بیش از ۵ باشد، امتیاز به ۵ تقلیل می‌یابد.